

що мешкають на умовно чистих територіях без впливу техногенно підсиленних природних джерел іонізуючої радіації в м. Олександрія, Олександрійському районі, м. Світловодськ, Світловодського району. Діти з усіх досліджуваних територій були згруповані у 3 вікові групи від 3 до 6 років, від 7 до 10 років, від 11 до 14 років. На території м. Кропивницького додатково досліджувались ще дві вікові групи дітей: від 1 до 3 років й від 15 до 18 років.

Результати та обговорення. Проведені дослідження показали, що найбільш чутливими до факторів довкілля, вплив яких вивчався, виявились лейкоцити периферичної крові. У дітей основної групи у віці від 0,1 місяця до 10 років, які мешкали в м. Кропивницький, було встановлено зменшення вмісту гемоглобіну й лейкоцитів периферичної крові. У вікових групах дітей від 1 до 3 років та від 3 до 6 років показники вмісту гемоглобіну становили, відповідно $118 \pm 1,9$ г/л та $118 \pm 1,4$ г/л й були в межах вікової норми, але вірогідно нижчими чи мали тенденцію до зниження, порівняно з показниками дітей, що не мешкали в м. Кропивницький. Вміст лейкоцитів дітей вікових груп: від 1 до 3 років, від 3 до 6 років та від 7 до 10 років становив, відповідно, $5,2 \pm 0,7$ Г в 1 л, $5,4 \pm 0,2$ Г в 1 л та $5,6 \pm 0,2$ Г в 1 л й виходив за нижню межу вікової норми. При цьому вміст лейкоцитів дітей цих вікових груп мав тенденцію до зниження чи був вірогідно нижчим, порівняно з таким у дітей, що мешкали поза м. Кропивницький. Вміст лейкоцитів у більш старших дітей основної групи з м. Кропивницький не виходив за межі вікової норми, але був вірогідно нижчим за такий дітей з інших досліджуваних територій.

Висновки. Проведені дослідження дали можливість, з одного боку, встановити найбільш чутливі показники крові для подальших досліджень, а з іншого - визначити найбільш чутливі вікові групи дітей, щодо комбінованого впливу постійної ДГІ низькоінтенсивної природної й техногеннообумовленої іонізуючої радіації.

МІКРОБІОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ВИЯВЛЕННЯ РИЗИКУ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПАРОДОНТА

Лобань Г.А., Петрушанко Т.О., Черета В.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», кафедра мікробіології, вірусології та імунології, кафедра терапевтичної стоматології, м. Полтава

Мета. На основі виявлення дисбалансу складу біоплівки зубо-ясенної борозни обгрунтувати спосіб оцінки ризику запальних захворювань пародонта.

Матеріали і методи. В осінній сезон року 103 особам віком 18-22 років, що не мали клінічних ознак запалення тканин пародонта, провели мікроскопічне дослідження вмісту зубо-ясенної борозни та його оцінку запропонованим нами способом, на який отримано патент на корисну модель UA 54041.

Результати та обговорення. За співвідношенням суми чисельності грампозитивних коків і грампозитивних паличкоподібних мікроорганізмів у відсотках до суми кількості грамнегативних паличкоподібних та грамнегативних звивистих мікроорганізмів у відсотках визначили коефіцієнт сталості (КС). Значення $КС=2-4$, виявили у 57,3% осіб, що свідчило про екологічну рівновагу між бактеріальними популяціями, переважання симбіотичної стабілізуючої мікрофлори, ризик запальних захворювань пародонта відсутній. Зсув КС вправо спостерігали у 15,5% обстежених, що свідчило про збільшення чисельності грампозитивних бактерій, які контактують з тканинами ясен. Ці мікроорганізми здебільшого входять у склад зубного нальоту і сприяють розвитку запальної відповіді характерної для гінгівіту, тобто підвищується ризик запальних захворювань пародонта. Зсув КС вліво виявили у 27,2% осіб, що вказує на збільшення кількості у зубо-ясенній біоплівці облигатних анаеробних грамнегативних паличок та спірохет, що мають пародонтопатогенну дію і підвищують ризик розвитку пародонтиту.

Висновки. На основі виявленого дисбалансу індигенної і пародонтопатогенної мікрофлори запропонований спосіб підвищує ефективність ранньої діагностики мікроекологічних порушень порожнини рота.

ФУНГІЦИДНА АКТИВНІСТЬ ДЕКАсану ТА ГОРОСТЕНУ ЩОДО ГРИБІВ CANDIDA SPP

Фаустова М.О., Ананьева М.М., Басараб Я.О.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», кафедра мікробіології, вірусології та імунології, м. Полтава

Мета. Дослідити фунгіцидну активність горостену та декасану щодо музейного та клінічних штамів *Candida spp.*, виділених зі слизової оболонки стоматологічних хворих та визначити їх мінімальну фунгіцидну концентрацію (МФК). Матеріали та методи. Об'єктом дослідження стали 15 клінічних штамів *Candida albicans*, отриманих зі слизових оболонок стоматологічних хворих, та музейний штам *C. albicans* ATCC10231 з колекції ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМІ України», м.Київ. Фунгіцидну активність декасану та горостену досліджували кількісним методом подвійних серійних розведень за стандартною методикою, відповідно до наказу МОЗ України за №167 від 05.04.2007р. «Про затвердження методичних вказівок «Визначення чутливості мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів».

Результати та обговорення. За результатами дослідження всі досліджувані антисептичні засоби володіють фунгіцидними властивостями щодо грибів *Candida spp.*, однак в різній мірі. Так, МФК декасану щодо музейного штаму *C. albicans* становить $6,25 \pm 1,23$ мкг/мл. В свою чергу клінічні штами *C. albicans* були менш чутливими і пригнічення їх росту спостерігалося у присутності МФК декасану $8,33 \pm 0,96$ мкг/мл. Фунгіцидну активність горостену виявилася дещо вищою, у порівнянні з декасаном, і становила $3,91 \pm 2,18$ мкг/мл щодо музейного штаму досліджуваної культури мікроорганізмів та $5,43 \pm 1,2$ мкг/мл відносно клінічних штамів *C. albicans*.

Висновки. Досліджуваний музейний та клінічні штами *C. albicans* є чутливими до сучасних антисептичних засобів, які